

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **Š. B.**
zastoupen advokátem JUDr. Pavlem Koskem
sídlem Pernštýnská 40, 530 02 Pardubice

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2025, č. j. KUKHK-16432/DS/2025/Kj,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Magistrát města Hradec Králové (dále také „magistrát“) rozhodnutím ze dne 7. 4. 2025 uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Uvedeného přestupku se žalobce dopustil tím, že se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu odmítl podrobit jednak orientační dechové zkoušce ke zjištění, zda při řízení osobního motorového vozidla není ovlivněn alkoholem,

jednak lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologických materiálů. Magistrát daným rozhodnutím uložil žalobci pokutu ve výši 25 000 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 18 měsíců a povinnost nahradit náklady řízení.

2. Žalovaný následně zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí magistrátu v záhlaví uvedeným rozhodnutím. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

3. **Žalobce** především namítl, že zasahující policisté jej nevyzvali k podrobení se orientační dechové zkoušce a lékařskému vyšetření v souladu se zákonem. Případné neuposlechnutí této výzvy proto na něj nemůže mít jakýkoliv negativní dopad. Ze spisového materiálu nevyplývá, že by použili zákonem stanovenou formulaci „jménem zákona“. Žalobce zároveň nebyl zasahujícími policisty poučen o možných následcích neuposlechnutí takové výzvy, tak jak stanoví § 114 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii ČR“). V záznamu označeném jako „odmítnutí“ v čase 0:00:22 k pokusu o poučení došlo. Policista žalobci sdělil, že pokud se nepodrobí výzvě, je to jako kdyby požil alkohol. Toto poučení se však žalobci jeví jako nedostatečné. Nebylo mu známo, že odmítnutím dechové zkoušky mu hrozí pokuta v řádech desetitisíců a zákaz řízení. Pokud by mu toto bylo sděleno, bez dalšího by se dechové zkoušce i případnému lékařskému vyšetření podrobil. Navíc je právním laikem a výzvě nebyla přítomna žádná další osoba znalá právních předpisů. Žalobce poukázal také na úpravu poučovací povinnosti obsaženou v § 6 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen „zákon o obecní policii“), a v § 13 zákona o Policii ČR. Výklad těchto ustanovení provedený žalovaným označil za svévolný.
4. Dále žalobce namítl, že existují zásadní rozpory ve výpovědích jednotlivých svědků. Strážníci i policisté se neshodují na základních okolnostech poučení, jejich výpovědi jsou tak nevěrohodné. Žalobce upozorňoval správní orgány na tyto rozpory, ty se však s jeho argumentací řádně nevypořádaly. Žalovaný tedy nezjistil skutkový stav způsobem, který by nevzbuzoval důvodné pochybnosti. Žalovaný měl důkladněji zvážit otázku věrohodnosti a přesvědčivosti výpovědí strážníků a policistů a případně provést i další důkazy k možným skutkovým variantám. Žalobce navrhol, aby byl vyslechnut jeho bratr, který byl události přítomen. Žalovaný tento důkaz neprovedl pro údajnou nadbytečnost a podjatost svědka. Podle žalobce ale žalovaný nemohl učinit takový závěr bez toho, že by připustil uvedený důkaz. Žalobce navrhl, aby jeho bratra případně vyslechl soud.
5. Žalobce nesouhlasí též s uloženou sankcí. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval jeho osobními, rodinnými ani majetkovými poměry. Stejně tak se nijak nezabýval tím, jaký konkrétní dopad bude mít zákaz řízení na život žalobce. V řízení přitom bylo doloženo, že řidičské oprávnění potřebuje ke svému zaměstnání. Odejmutí řidičského oprávnění tak pro žalobce představuje reálnou hrozbu ztráty zaměstnání, což by mělo negativní dopad nejen na jeho ekonomickou situaci, ale také na jeho možnost řádně pečovat o nezletilého syna. Uložený trest je tak pro žalobce likvidační. Žalobce poukázal také na výslovné konstatování magistrátu, že nezkoumal detailně jeho majetkové poměry. To je dle žalobce v rozporu s povinností správního orgánu posoudit individuálně dopady sankce na konkrétního účastníka řízení.

6. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, eventuálně aby upustil od trestu zákazu činnosti a snížil uloženou pokutu na částku dle svého uvážení.
7. **Žalovaný** ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce nepochybně řídil motorové vozidlo a odmítl se podrobit opakované výzvě k dechové zkoušce a k lékařskému vyšetření. Tento závěr podporují svědecké výpovědi i pořízené videozáznamy. Žalobce od počátku přistupoval ke kontrole negativně, její průběh ztěžoval i jeho bratr. Žalobce odmítl na místě podepsat oznámení o přestupku, neustále opakoval, že nebyl řidičem daného vozidla, s hlídkami nespolupracoval. Magistrát řádně vysvětlil, z jakých důvodů nevyslechl bratra žalobce. Náležitě odůvodnil také uložené sankce, zabýval se i majetkovými poměry žalobce. Žalovaný zdůraznil, že žalobci byla uložena výše pokuty a délka zákazu činnosti na spodní hranici zákonného rozpětí. Navrhl tedy žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

III. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního soudního řádu správního. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného. Ve věci rozhodoval bez nařízení jednání, v souladu s § 51 s. ř. s.
9. Správní orgány uznaly žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Podle tohoto ustanovení se fyzická osoba *dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) nebo g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.*
10. Podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu je řidič *povinen podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.*
11. Zvláštním právním předpisem, na který odkazuje citované ustanovení zákona o silničním provozu, je zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (dále jen "zákon o ochraně zdraví"). Podle § 20 odst. 1 písm. a) a b) uvedeného zákona je orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření povinna se podrobit osoba, *u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek; respektive u které je důvodné podezření, že se požitím alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky uvedla do stavu, v němž bezprostředně ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek.* Podle odstavce 2 pak platí, že pokud povinná osoba *orientační vyšetření odmítne nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření. Pokud odborné lékařské vyšetření osoba odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.*
12. Konkrétně mělo přestupkové jednání žalobce spočívat v tom, že řídil osobní motorové vozidlo značky Volvo XC90, RZ XXX, dne 24. 9. 2024 kolem 9:27 hod. na pozemní komunikaci v ul. Spojovací v Hradci Králové od domu č. p. 72/46 do postranní komunikace u domu č. p. 74/40. Po zastavení u domu č. p. 74/40 byl kontrolován hlídkou Městské policie Hradec Králové a vyzván k podrobení se orientační dechové zkoušce přístrojem Dräger a k lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologických materiálů. Těmto výzvám nevyhověl. Následně byla přivolána hlídka Policie ČR, Dopravního

inspektorátu Hradec Králové. Ani na její výzvu se žalobce nepodrobil vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.

13. Žalobce nijak nezpochybňuje, že se odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem, a že se tak stalo v provozu na pozemních komunikacích. Původně sice odmítal, že by to byl on, kdo řídil v inkriminovaný čas výše specifikované vozidlo značky Volvo. Jak vyplývá z výpovědí svědků, právě tím zdůvodňoval na místě kontroly, proč odmítá vyhovět výzvám strážníků a policistů k podrobení se orientační dechové zkoušce a k lékařskému vyšetření. Z pořízených videozáznamů však jednoznačně plyne, že řidičem vozidla byl žalobce. Na videozáznamu pořízeném z kamery umístěné u parkoviště Pensionu u Svatého Jana (který se nachází na ulici Spojovací v Hradci Králové) je zřetelně vidět žalobce, jak usedá za volant daného vozidla a odjíždí s ním. Následně je vidět, jak toto vozidlo zatáčí vlevo na vedlejší cestu a přijíždí za ním vozidlo městské policie. Na videozáznamu pořízeném z vozu městské policie je vidět jeho příjezd a zastavení za vozem Volvo, z jehož otevřených dveří u řidiče vystupuje žalobce. Ostatně již ve správním řízení žalobce připustil, že vozidlo skutečně řídil. Od té doby se jeho obrana omezuje v podstatě pouze na námitky, kterými zpochybňuje řádnost výzev a poučení učiněných strážníky a policisty.
14. Správní orgány ovšem neměly pochybnosti ani o naplnění této podmínky skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Magistrát k dané otázce ve svém rozhodnutí uvedl, že dle svědeckých výpovědí dvou strážníků městské policie a tří příslušníků Policie ČR byl žalobce opakovaně vyzván k dechové zkoušce a k lékařskému vyšetření. Magistrát hodnotil jejich výpovědi jako věrohodné, nezkršené a nezaujaté. Odkázal také na videozáznamy pořízené osobní kamerou umístěnou na stejnokroji příslušníka Policie ČR. Tyto videozáznamy sice zachycují pouze část silniční kontroly, neboť nahrávání bylo spuštěno až v průběhu řešení přestupku. Ale i z nich je zřejmé, že žalobce byl opakovaně vyzván k dechové zkoušce a k lékařskému vyšetření a že těmto výzvám odmítal vyhovět.
15. Magistrát zároveň konstatoval, že poučovací povinnost policistů není bezbřehá, policisté nejsou povinni poučovat řidiče o zjevných skutečnostech. Žalobce byl v době provádění silniční kontroly držitelem řidičského oprávnění, přičemž součástí odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel je rovněž znalost předpisů o provozu na pozemních komunikacích. Žalobce je sice slovenské národnosti, ale již od roku 1995 je držitelem českého řidičského průkazu. Znalost českých dopravních předpisů by mu tak měla být vlastní. Navíc ve slovenském právu je upraveno totožné přestupkové jednání, za něž lze také uložit vedle pokuty i zákaz činnosti. Žalobce si tak ani jako laik nemohl myslet, že v případě odmítnutí dechové zkoušky a lékařského vyšetření spojeného s odběrem krve mu bude uložena nějaká symbolická pokuta a nebude mu uložen zákaz řízení motorových vozidel. Sám žalobce také svým přístupem značně ztěžoval splnění poučovací povinnosti hlídkám městské policie a Policie ČR. Totéž platí pro bratra žalobce, T. B., který situaci dále eskaloval. Žalobce na místě odmítl podepsat oznámení přestupku řízení vozidla pod vlivem alkoholu. Pokud by s hlídkami spolupracoval, netvrdil neustále, že nebyl řidičem vozidla atd., měl by žalobce větší šanci „vstřebat“ poučení ze strany Policie ČR a případně se dotázat na nejasnosti, které měl (v podrobnostech viz str. 14 a 15 rozhodnutí magistrátu).
16. Žalovaný v napadeném rozhodnutí potvrdil právě shrnuté závěry magistrátu.
17. Také krajský soud souhlasí s uvedeným hodnocením správních orgánů.

18. Soud především odmítá domněnku žalobce, že výzva policisty k podrobení se vyšetření, zda nebyl ovlivněn alkoholem, měla obsahovat formulaci „jménem zákona“. Zákon přesnou formu této výzvy nestanoví. Soud tak považuje za podstatné, aby byla formulována dostatečně jasně. Povinnost užít spolu s výzvou slov „jménem zákona“ má policista (pokud to okolnosti dovolují) *před provedením úkonu, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití* (§ 10 odst. 5 zákona o Policii ČR). K provedení takového úkonu však v posuzované věci nedošlo.
19. Žalobci nelze přisvědčit ani v tom, že by podmínkou spáchání přestupku neuposlechnutí výzvy k podrobení se zkoušce na přítomnost alkoholu podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu bylo předchozí poučení řidiče o tom, jaký trest mu hrozí za daný přestupek. Podle § 3 odst. 2 uvedeného zákona může řídit vozidlo pouze osoba, která v potřebném rozsahu ovládá předpisy o provozu na pozemních komunikacích. Jinak řečeno, mezi povinnosti řidiče patří znát předpisy o provozu na pozemních komunikacích natolik, aby mohl pochopit a uposlechnout pokyny policistů (obdobně viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2015, č. j. 7 As 238/2016-26, bod 15).
20. Pro účely nyní posuzované věci to znamená, že každý řidič je povinen vědět, že policista je oprávněn jej vyzvat k vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Současně musí vědět, že je povinen takovou výzvu uposlechnout. Pokud tak bez relevantního důvodu neučiní, musí si být vědom toho, že se dopouští protiprávního jednání, za které mu může být uložena zákonem předvídaná sankce. Z žádného zákonného ustanovení neplyne, že by policisté spolu s výzvou k vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem, měli řidiče poučit o tom, jaká konkrétní sankce mu hrozí v případě jejího neuposlechnutí. Nic takového neplyne ani z žalobcem citovaných § 6 zákona o obecní policii a § 13 a § 114 zákona o Policii ČR.
21. Soud má zároveň za prokázané, že policisté sdělili žalobci dostatečně srozumitelně, co po něm požadují, a poskytli mu řádné poučení o následcích odmítnutí vyšetření.
22. O tom svědčí zejména výpovědi jednotlivých strážníků a policistů, kteří se shodují ve všech podstatných skutečnostech. Žalobce se snaží jejich výpovědi znevěrohodnit, poukazuje však buď na drobné a nepodstatné rozpory ve výpovědích, nebo na to, že svědci si již některé skutečnosti nepamatovali. Například strážník H. tak uvedl, že po příslušné výzvě žalobce také poučil v tom směru, že pokud se nepodrobí ani jednomu vyšetření, bere se to jako by byl pod vlivem alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek. Naopak strážník O. uvedl, že poučení žalobce o následcích odmítnutí vyšetření prováděli až policisté. Takový dílčí rozpor však není způsobilý znevěrohodnit celkovou výpověď svědků. Totéž platí pro skutečnost, že někteří svědci si již nepamatovali na přesnou formulaci užitých výzev či poučení. Je logické, že policisté, kteří provádějí pravidelně obdobné úkony, si po čase nevybaví přesná slova, která užili při konkrétní kontrole.
23. Krajský soud poukazuje také na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž není zpravidla důvod pochybovat o důvěryhodnosti výpovědi policisty, pokud z žádných okolností není patrné, že by měl jakýkoli zájem na tom, jak bude věc, ke které vypovídá, vyřízena (rozsudek ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63). Ani v nyní posuzované věci není dle krajského soudu důvod k přijetí domněnky, že by zasahující policisté snad měli zvláštní zájem na výsledku řízení. Lze tak učinit závěr o důvěryhodnosti jejich výpovědi

stran vyzvání žalobce k podrobení se vyšetření podle zvláštního právního předpisu ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.

24. Uvedený závěr podporují také videozáznamy pořízené osobní kamerou umístěnou na stejnokroji příslušníka Policie ČR. Tyto záznamy zachycují výzvu policistky: „*Ptám se již podruhé, podrobíte se dechové zkoušce...nepodrobíte se?*” Na toto žalobce sděluje: „*A proč?*” Dále se policistka dotazuje: „*Podrobíte se lékařskému vyšetření?*” Na což žalobce odpoví: „*Dejte dýchnout psovi.*” Policistka dále sdělí žalobci, že je podezřelý z toho, že řídil vozidlo. Další policista poté uvede, že pokud se nepodrobí, je to jako by požil. Policistka se žalobce opět dotazuje, zda se podrobí dechové zkoušce, neboť je podezřelý, že řídil vozidlo. Žalobce k tomu uvádí, že odmítá podezření. K opětovné otázce, zda se podrobí lékařskému vyšetření, žalobce sděluje: „*Ne, na co?*”
25. Rovněž z videozáznamů je tedy patrné, že žalobce byl opakovaně vyzván k podrobení se orientační dechové zkoušce a lékařskému vyšetření, což odmítal. Policisté současně žalobce poučili, že pokud se výzvám nepodrobí, bude se na něj hledět, jako by byl pod vlivem alkoholu. Takto formulované poučení, které výstižně shrnuje obsah výše citované úpravy obsažené v § 20 zákona o ochraně zdraví, je pro soud dostatečné.
26. Soud souhlasí také se závěrem správních orgánů, že za dané důkazní situace nebylo nutné provádět ještě výslech bratra žalobce. Správní orgány podle názoru soudu zjistily skutkový stav způsobem, který nevzbuzoval důvodné pochybnosti. Žalobce namítl, že svědek se mohl vyjádřit zejména k tomu, zda a případně jak jej policisté poučili. Jak ale soud konstatoval výše, žalobce byl řádně poučen, o čemž nepochybně svědčí i pořízené videozáznamy. Soudu není zřejmé, co by na tom mohl změnit výslech daného svědka.
27. Nedůvodné jsou rovněž námitky týkající se přiměřenosti uložené sankce.
28. Soud předesílá, že při posuzování přiměřenosti uložené sankce je nutné rozlišovat mezi přezkumem zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí a zvážením možné moderace trestu ze strany soudu. Nejprve je přitom nutné posoudit zákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu, teprve poté (tedy pokud shledá, že není důvod zrušit napadené rozhodnutí pro nezákonnost) se soud může zabývat otázkou moderace trestu (viz úpravu obsaženou v § 78 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
29. K zákonnosti výroku rozhodnutí magistrátu o trestu soud konstatuje, že podle § 125c odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu se za přestupek dle § 125c odst. 1 písm. d) téhož zákona uloží *pokuta od 25 000 Kč do 75 000 Kč*. Současně se podle § 125c odst. 6 písm. a) cit. zákona uloží za daný přestupek *zákaz činnosti na dobu od 18 měsíců do 3 let*.
30. Magistrát uložil žalobci pokutu ve výši 25 000 Kč a zákaz řízení motorových vozidel na dobu 18 měsíců ode dne nabytí právní moci jeho rozhodnutí. Podle odůvodnění tohoto rozhodnutí magistrát při stanovení výše správního trestu zákazu činnosti přihlédl k osobním poměrům žalobce, tedy ke skutečnosti, že žalobce potřebuje aktivně používat řidičský průkaz k výkonu své profese a k rodinným záležitostem. Vyslovení dlouhodobějšího zákazu řízení motorových vozidel by pro něho znamenalo velké existenční problémy. Magistrát přihlédl jako k polehčující okolnosti také k tomu, že žalobce spácháním posuzovaného přestupku nezpůsobil žádnou újmu na zdraví ani škodu na majetku. Nedošlo ani k přímému ohrožení ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích. Další polehčující okolností bylo, že žalobce neměl v evidenční kartě řidiče za poslední 3 roky žádný záznam o přestupku. Na druhou stranu magistrát uvedl, že ze

všech svědeckých výpovědí vyplývá, že žalobce jevil známky požití alkoholu. Řízení motorového vozidla po požití alkoholu je přitom jednou z nejčastějších příčin nehodovosti na pozemních komunikacích.

31. Majetkové poměry žalobce magistrát detailněji nezkoumal a žalobce se k nim ani v průběhu přestupkového řízení nijak nevyjadřoval. Žalobci nicméně nebyla uložena pokuta v takové výši, aby pro něj mohla být likvidační. Magistrát dodal, že žalobce má případně možnost požádat o stanovení splátkového kalendáře. Ani uložený zákaz řízení magistrát nepovažoval za likvidační. Dle magistrátu veřejný zájem na zachování bezpečnosti silničního provozu výrazně převyšuje negativní důsledky spojené se zákazem řízení motorových vozidel v minimální délce 18 měsíců pro jednotlivce, který se dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Žalobce si navíc může po uplynutí poloviny doby, na niž byl zákaz činnosti uložen, požádat o upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti, v souladu s § 47 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“).
32. Žalovaný potvrdil uvedené hodnocení magistrátu.
33. K žalobním námitkám týkajícím se uložené sankce soud konstatuje, že magistrát se při svých úvahách o výši správního trestu řádně zabýval všemi v úvahu připadajícími kritérii uvedenými v § 37 a § 38 přestupkového zákona. Přihlédl rovněž k osobním a rodinným poměrům žalobce – s ohledem na žalobcem tvrzenou potřebu používat řidičský průkaz k výkonu své profese a k rodinným záležitostem (péče o nezletilého syna, kterého je třeba pravidelně dovážet na kontroly do psychiatrické nemocnice) magistrát uložil zákaz řízení na spodní hranici zákonné sazby. Magistrát se tak zabýval tím, jaký konkrétní dopad bude mít zákaz řízení na život žalobce. Nutno přitom dodat, že v případě správního trestu zákazu činnosti zákon neumožňuje správnímu orgánu provést mimořádné snížení výměry trestu pod zákonem stanovenou dolní hranici sazby (na rozdíl od správního trestu pokuty, viz § 44 přestupkového zákona).
34. Magistrátu nelze vytýkat ani jeho konstatování, že nezkoumal detailně majetkové poměry žalobce. Jak vyplývá například již z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS, je to především účastník řízení, kdo by měl být aktivní, pokud jde o dokládání své majetkové situace. Žalobce však magistrátu (ale ani následně žalovanému či soudu) nepředložil žádné doklady prokazující jeho majetkovou situaci. Pouze uváděl, že z výše uvedených důvodů považuje výši sankce v podobě zákazu řízení na 18 měsíců za nepřiměřený zásah zejména do jeho soukromého života (viz například odůvodnění odporu žalobce proti příkazu magistrátu ze dne 12. 11. 2024). S otázkou přiměřenosti trestu zákazu činnosti se však magistrát řádně vypořádal (viz výše).
35. Žalovaný v napadeném rozhodnutí ve vztahu k otázce přiměřenosti uložené sankce především odkázal na závěry magistrátu, s nimiž se ztotožnil. Takový postup byl jistě možný. Soud k tomu dodává, že prvoinstanční a napadené rozhodnutí z hlediska soudního přezkumu tvoří jeden celek, a mohou se tak vzájemně argumentačně doplňovat. Není tedy vadou napadeného rozhodnutí, že se v něm žalovaný podrobně nezabývá osobními, rodinnými či majetkovými poměry žalobce. Dostatečně to učinil již magistrát.
36. Krajský soud tedy neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo nezákonné z důvodu nepřiměřenosti uložené sankce. Správní orgány řádně a úplně zjistily skutkový stav a při

správním uvážením o druhu a výměře sankce nevybočily z mezí a hledisek stanovených zákonem.

37. Žalobce v žalobě dále navrhl, aby soud upustil od trestu zákazu činnosti a snížil uloženou pokutu na částku dle svého uvážení. Soud se proto zabýval také otázkou možné moderace sankce. V případě, že správní orgán zákonné meze správního uvážení nepřekročil a výši trestu řádně zdůvodnil, je totiž soud v mezích žalobních námitek oprávněn moderovat trest podle § 78 odst. 2 s. ř. s. V rámci moderačního práva soud zkoumá, zda nedošlo k excesu při individualizaci trestu, tedy zda a jak bylo přihlédnuto ke všem specifickým konkrétního případu a zda byl v rámci zákonné trestní sankce vybrán pro pachatele takový druh trestu a v té výměře, která splní účel trestu a není zjevně nepřiměřená. Mezi hlediska individualizace trestu v dané věci patří zejména závažnost přestupku, význam chráněného zájmu, který byl přestupkem dotčen, způsob spáchání přestupku, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán. Při posuzování konkrétní závažnosti přestupku není hlavním kritériem jeho skutková podstata, nýbrž především intenzita skutkových okolností, s jakou došlo k porušení či ohrožení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010-97, č. 2209/2011 Sb. NSS).
38. Soudní řád správní tedy umožňuje správnímu soudu zohlednit hledisko přiměřenosti v rámci posuzování individualizace trestu, tj. v situaci, kdy je podle § 78 odst. 2 s. ř. s. nadán pravomocí nahradit správní uvážení a moderovat uloženou sankci. Pro zásah do správního uvážení soudem však nepostačí běžná nepřiměřenost, ale je nutné, aby dosáhla kvalitativně vyšší míry, tj. aby se jednalo o zjevnou nepřiměřenost (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36, bod 26). Smyslem a účelem moderace totiž není hledání „ideální“ výše sankce soudem namísto správního orgánu. Úkolem soudu zde je korigovat správní orgán v případech, kdy by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, č. 2672/2012 Sb. NSS, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, bod 25, č. 3528/2017 Sb. NSS).
39. Při posuzování, zda byla uložená sankce zjevně nepřiměřená, soud zároveň nepomíjí, že správní trest musí plnit preventivní funkci (působit na pachatele přestupků výchovně, aby se v budoucnu vyvaroval dalšího protiprávního jednání) a současně represivní funkci (pachateli musí způsobit citelnou újmu, jinak by se výchovný účinek trestu vytratil). Závažnost přestupků v obecné rovině hodnotí zákonodárce, a to nastavením trestních sazeb. Zákonem chráněný zájem je nicméně jedním z určujících hledisek jak při výběru druhu a stanovení výše trestu, tak i při úvahách o moderaci výše pokuty (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2023, č. j. 2 As 127/2022-39, body 14 a 16).
40. Krajský soud neshledal důvody pro moderaci trestu. Soud připomíná, že trest by žalobci uložen při spodních hranicích zákonných sazeb (jak v případě pokuty, tak v případě zákazu činnosti). Žalobce by tak musel soudu předestřít skutečně mimořádně silné argumenty svědčící o tom, že takový trest je s ohledem na okolnosti věci zjevně nepřiměřený. Soud zdůrazňuje, že běžná nepřiměřenost nestačí – pro moderaci je vyžadováno, aby trest zjevně neodpovídal obecné představě o přiměřeně spravedlivé sankci. O takový případ se však v nyní posuzované věci nejedná.

41. Žalobce se i v žalobě omezil na tvrzení, že řidičské oprávnění potřebuje ke svému zaměstnání. Odejmutí řidičského oprávnění pro žalobce údajně představuje reálnou hrozbu ztráty zaměstnání, což by mělo negativní dopad nejen na jeho ekonomickou situaci, ale také na jeho možnost řádně pečovat o nezletilého syna. Žalobce však v tomto ohledu neuvedl žádnou bližší argumentaci (například jaké má nyní zaměstnání, jaká je přesně jeho ekonomická situace atd.), ani nenavrl žádné důkazy. Uvedená tvrzení tedy ani v soudním řízení (stejně jako před tím ve správním řízení) nijak nedoložil. Není přitom úkolem správního soudu, aby nahrazoval pasivitu žalobce, domýšlel za něj jeho argumentaci, či dokonce si z vlastní iniciativy obstarával důkazy podporující tvrzení žalobce.

IV. Závěr a náklady řízení

42. Soud neshledal žalobu důvodnou a nad její rámeček nezjistil žádnou vadu, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto výrokem I. žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
43. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a tak nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly náklady řízení nad rámeček jeho běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 29. září 2025

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce